

Pressmeddelande: Öresundsregionen, den 30. september 2022

Nytänkande om lokal fjärrvärme, involvering av medborgare i energifrågor, röntgensyn genom huskroppar:

Mitt i energikrisen avslutar 10 partners det dansk-svenska EU-stödda projektet Smart Cities Accelerator+ med nya verktyg och metoder som stärker dem i arbetet med energifrågor och kan inspirera andra till arbete med energiplanering, energistyrning och energirenovering.

Energikrisen har drabbat Europa och vi behöver använda el och värme förnuftigt och spara energi på ett klokt sätt. Det gör resultaten från det just avslutade projektet, Smart Cities Accelerator + (SCA+) om möjligt ännu mer relevanta. Under två års tid har vi samarbetat tvärs över Öresund med utveckling och test av nytänkande verktyg och metoder som gör el- och värmeproduktionen mer klimatvänlig och energianvändningen i byggnader så effektiv som möjligt. Dessutom involveras medborgarna i den gröna omställningen. Vi har nu en rad lösningar och ny kunskap som gagnar omställningen.

”Tillsammans har vi uppnått unika resultat och dragit både nyttiga och nödvändiga erfarenheter när det handlar om att arbeta tillsammans på tvärs över organisationer och landsgränser. Vi tar resultat och erfarenheter vidare – både var och en för sig och tillsammans i olika samarbeten framöver. Därmed fortsätter alla partners arbetet med att accelerera den gröna energiomställningen”, säger Nette Kirkegård, projektledare för SCA+.

I Malmö har kommunen tillsammans med bl a E.ON arbetat med stadsutveckling i Sege Park. Målet är att 40 procent av området el-försörjning ska komma från förnybar energi producerad inom området medan ytterligare 40 procent ska komma från förnybar energi producerad på annan plats i Malmö. Enligt ett klimatkontrakt för området ska de boende engageras i energifrågan och tillsammans med Lunds universitet har man undersökt möjligheter och intresse för lösningar för samägande. Parallellt har E.ON utvecklat flera verktyg för energiplanering, t ex ett verktyg som visar hur olika energilösningar påverkar det samlade elbehovet när en kommun utvecklar ett existerande eller nytt område.

”Genom projektet har vi fått möjlighet att fördjupa oss inom en rad områden med den gemensamma nämnaren att begränsa samtida behov av eleffekt, och därmed möjliggöra för den starka elektrifieringen. I SCA+ har vi genomfört studier och kartläggningar, utvecklat tekniska lösningar och även testat dessa lösningar tillsammans med fastighetsägare. Vi ser ett stort värde i att samverka brett med aktörer som Malmö stad, Lunds universitet och olika fastighetsägare i den här typen av projekt, och det är extra kul när vi kan skapa användbara resultat för stadsområden som Sege Park och Jägersro i Malmö”, säger Ellen Corke, projektledare på E.ON.

”SCA+ har gett Malmö stad unika möjligheter att, tillsammans med Lunds universitet och E.ON, undersöka villkoren för energigemenskaper och samägandelösningar för förnybar energi med Sege Park som utgångspunkt. Erfarenheter från projektarbetet och samarbetet med de danska projektpartnerna är mycket värdefullt för det fortsatta arbetet med att nå Malmö stads´ mål om en hållbar och smart energiförsörjning, säger Erik Ormegård”, klimat- och energistrateg på Miljöförvaltningen i Malmö stad.

Partnern Lyngby-Taarbæk kommun har utvecklat ett koncept för lokal, gemensam värmeförsörjning för områden som ligger för långt ifrån fjärrvärmennätet för att kunna kopplas på. Energibolaget kommer att stå för drift och administration av lösningen som har potential att bli en standardprodukt hos energibolag både i Danmark och Sverige.

DTU Compute har utvecklat en prototyp av ett databaserat verktyg som gör det lättare för driftspersonal och planerare att se var värmen kommer ifrån och hur den försvinner i huskroppen. Det är viktigt kunskap att ha innan man beslutar om en energirenovering. Verktyget visar också att många

element i ett flerbostadshus var felinställda. Det kommer att gynna både klimatet och minska kostnaden för värme för de boende och fastighetsägaren om man kan reglera värmesystemet i de enskilda lägenheterna – eventuellt genom att begränsa max- och minimumflöde i elementen så att de varken är glödheta eller iskalla, framhåller DTU.

Utvalda resultat från SCA+:

- Innovativt koncept för lokal, gemensam värmeförsörjning, där energibolaget driftar och administrerar lösningen. Konceptet har potential att bli en standardprodukt hos energibolag både i Danmark och i Sverige.
- Kartläggning av effektuttag och digital utveckling för att begränsa elbehovet i byggnader, både genom batterier och styrning av värmepumpar.
- Verktyg för energiplanering för att reducera behovet av el när en kommun utvecklar eller bygger ett nytt stadsdelsområde.
- Verktyg för att hjälpa kommuner och energirådgivare när de ska beräkna ekonomin för att övergå från gasdrift till värmepumpar.
- Utveckling av en simuleringsmodell för test av styrning av fjärrvärme så att det blir lättare att styra fjärrvärmens ur ett ekonomiskt och klimatsmart perspektiv.
- Undersökt de lagmässiga förutsättningarna för att skapa energigemenskaper i Sverige och tagit fram rekommendationer till politiker i frågan.
- Bidragit till utvecklingen av en inomhusklimat-app som kommuner kan använda för att undersöka inomhusklimatet i skolor.
- SCA+ har också utvecklat en prototyp av ett databaserat verktyg som gör det lättare för driftspersonal och planerare att se var värmen kommer ifrån och var den försvinner i huskroppar. Det är viktig kunskap att ha innan man beslutar om en energireovering. Verktyget kan också visa om elementen är rätt inställda.

Läs mer om resultaten på SCA+

<https://smartcitiesaccelerator.eu/resultater-og-effekter/>

Kontakt:

- Nette Kirkegaard, projektledare, Høje-Taastrup Kommune, netteje@htk.dk, +45 2980 1808
- Per-Johan Wik, projektledare på svenska sidan, per-johan.wik@sbhub.se, +46 (0)76 109 46 92

Kort om SCA+

Målet med Smart Cities Accelerator+ har varit att skapa flexibla, smarta energisystem som reducerar spetslastperioder i produktionen och främjar förnybar energi och effektiv energiförbrukning i byggnader. Projektet har också haft som mål att involvera medborgare i den gröna omställningen. SCA+ har byggt på erfarenheter från det tidigare [SCA-samarbetet](#).

Partners: E.ON Energiinfrastruktur AB (SE), E.ON Energidistribution (SE), DTU – DTU Compute og DTU Construct (tidigare DTU Byg) (DK), Matematikcentrum og IIIIEE - The International Institute for Industrial Environmental Economics vid Lunds universitet (SE), Sustainable Business Hub (SE), Høje-Taastrup Kommune (DK), Lyngby-Taarbæk Kommune (DK), Københavns Kommune (DK), Malmö stad (SE) og KAB (DK)

Projektperiod: 1 december 2020 – 30 september 2022.

Totalbudget: ca. 2,4 miljoner euro varav 1,1 miljoner euro från EU-programmet Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak.